

17
περιοδικό για την ποίηση και τη ζωή τ'άλλα

ΧΑΡΟΥΛΑ
20 ΧΡΟΝΙΑ

ΚΑΛΔΑΡΑΣ
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
ΛΑΓΙΟΣ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ
ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΤΥΠΑΣ

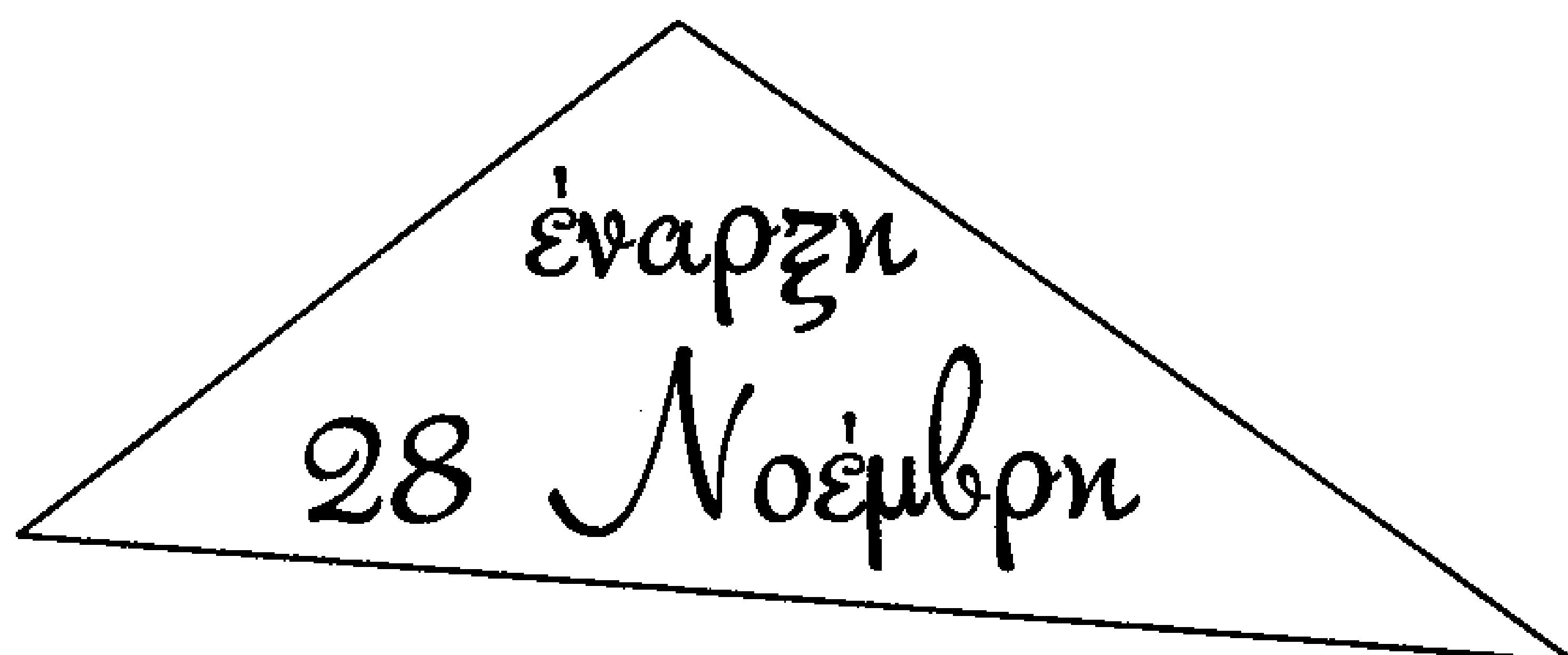
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΤΑΝΙΣΗ

ΝΙΚΟΣ ΝΟΜΙΚΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΑΝΟΣ

ΕΦΗ ΚΟΝΤΟΥ

ΚΑΛ/ΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΦ. ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ 18, ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΗΛ.: 8941.033 8941.035

ΝΤΈΦΙ

Τιμή στους ζωντανούς

Γραφείο Έκδοσης
Σόλωνος 85 - Αθήνα 106 79
Τηλ.: 3629.569
Fax: 3641.334
Εκδότης
Σωτήρης Νικολακόπουλος
Υπεύθυνος Σύνταξης
Στέλιος Ελληνιάδης
Σ' αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν
Αχιλλέας Θεοφίλου
Γιάννης Πάριος
Γρηγόρης Ψαριανός
Δήμητρα Γαλάνη
Δημήτρης Χατζόπουλος
Ιωάννα Κλειάσιου
Λευτέρης Παπαδόπουλος
Νίκος Παπαδάκης
Νίκος Πορτοκάλογλου
Νίκος Σαββάτης
Παναγιώτης Κουνάδης
Πάνος Ηλιόπουλος
Ρούλα Βαλακίδου
Στέλιος Ελληνιάδης
Ιδιοκτησία
Χ. Ελληνιάδου και Σια Ε.Ε.
Νομική Σύμβουλος
Βάσω Διαμαντοπούλου
Καλλιτεχνική Επιμέλεια
Στελ-Ιω
Θεσσαλονίκη
Νίκος Θεοδωράκης
Π. Μελά 15 - Τσιμισκή
Τηλ.: 265.708
Σελιδοποίηση-Μοντάζ
LASER PRESS
Στρείτ 1, Τηλ.: 3215.281
Φιλμς Agfa 9800
NOTA
Ιπποκρήνης 15, τηλ. 7701.204
Διαχωρισμοί
Αφοί Τζίφα
Ασκληπιού 61, τηλ. 3618.172
Εκτύπωση
ΚΟΡΦΟΥ
Σμολένσκ 9, Τηλ.: 3641.340

Τεύχος 17

Νοέμβρης-Δεκέμβρης '91

Τιμή δρχ. 600

Η φωτογραφία του εξωφύλλου
είναι του Γιώργου Μονογιούδη

"Αθάνατος", καταλήγει ο επικήδειος. Και εμείς, φεύγουμε με την παρηγοριά ότι έχουμε στο σπίτι τα βιβλία του ποιητή ή τους δίσκους του τραγουδοποιού, με ευγνωμοσύνη για τη σύγχρονη τεχνολογία που επιτρέπει την αποτύπωση του έργου του δημιουργού, ώστε κι όταν αυτός φεύγει τα προϊόντα της διανοίας του να μας μένουν κληρονομιά.

Αλλά είναι πολιτισμός ένα απέραντο μουσείο με πρωτομές, συλλογές δίσκων, βιβλιοθήκες, μνημεία; Όταν αυτό το μουσείο δεν "λειτουργεί" μέσα σ' ένα ευρύτερο χώρο ζωντανών που απαγγέλουν ποιήματα, γράφουν τραγούδια, χορεύουν, παίζουν θέατρο, περιποιούνται κήπους και χτίζουν ναούς;

Η μήπως ακριβώς αυτό είναι το περιεχόμενο και ο χαρακτήρας του σύγχρονου δυτικού πολιτισμού; Ένας κόσμος συσκευασμένων, προκατασκευασμένων και αναπαραγόμενων "αγαθών" όπου κάθε τι ζωντανό και διαφορετικό, ατομικό ή συλλογικό, χωράει μόνο στο περιθώριο ή "επιβιώνει" μόνο με την εμπορευματοποίηση του; Που κάνει κονσέρβα την κλασική μουσική και αφορίζει τον Χάινριχ Μπελ (Γερμανία), βιομηχανοποιεί τη μουσική των μαύρων και απαγορεύει την είσοδο στον Γκαμπριέλ Γκαρσία Μαρqués (ΗΠΑ), που προβάλλει το Ρέμπραντ στα μουσεία και ταυτόχρονα ο υπουργός παιδείας προτείνει να αντικατασταθεί η γλώσσα τους από την αγγλική στα πανεπιστήμια της χώρας (Ολλανδία)...

Όμως, πολιτισμός χωρίς ζωντανούς είναι απλός αντικατοπτρισμός.

Και μεις εδώ, τι περιμένουμε; Να φύγουν κι όσοι έχουν απομείνει; Για να πέσουμε πιο χαμηλά; Για να καλυφτεί το "κενό" με τα εισαγόμενα βιομηχανικά

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΧΟΛΙΑ

Παξιμαδάκια, Μαγαζιά, Συναυλίες, Ειδήσεις κ.ά. 2

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΚΙ ΟΛΑ Τ' ΑΛΛΑ

Συνάντησι Βορρά Νότου στο Ελσίνκι (του Στέλιου Ελληνιάδη).....	11
Δημήτρης Χριστοδούλου (του Λευτέρη Παπαδόπουλου).....	15
Χαρούλα Αλεξίου (ΑΦΙΕΡΩΜΑ).....	17
Δημήτρης Λάγιος (του Νίκου Παπαδάκη).....	49
Νικ Γκραβενίτης (του Νίκου Σαββάτη).....	51
Στράτος Διονυσίου (του Στέλιου Ελληνιάδη).....	58
Πάυλος Σιδηρόπουλος (του Πάνου Ηλιόπουλου).....	60
Απόστολος Καλδάρης (του Παναγιώτη Κουνάδη).....	62
Βιβλία (του Νίκου Παπαδάκη).....	76
Δισκογραφία (της Ιωάννας Κλειάσιου).....	78
Δισκοπαρουσίαση	81

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Για τα 20χρονα της Χαρούλας Αλεξίου στο τραγούδι Με κείμενα των Στέλιου Ελληνιάδη, Αχιλλέα Θεοφίλου, Δήμητρας Γαλάνη, Νίκου Πορτοκάλογλου και Γιάννη Πάριου	X 1
Πλήρης Δισκογραφία (της Ιωάννας Κλειάσιου).....	X 26

"...γεια σου κύριε μενεξέ"

για τον Δημήτρη Λάγιο

πό τον λόγο του Οδυσσέα Ελύτη, στα δικά του λόγια... Από τον "Ηλιο τον Ηλιάτορα", στην "Ερωτική πρόβα". Από το απαλό μενεξεδί, στο βαρύ μωβ της λύπης...

Είναι διαδρομές του Δημήτρη Λάγιου, μαζί μ' αυτές του Σολωμού, του Κάλβου, του Καρυωτάκη, της γεννέθλιας Ζάκυνθος, της Κύπρου... της Πέγκυς, της Υακίνθης. Διαδρομές, που άφησαν ίχνη ανεξίτηλα στον οδοιπόρο, διαδρομές θαμμένες μωβ, σε διαρκώς βαρύτερους τόνους. Μέχρι την τελευταία, την πιο μωβ, την πιο σταχτιά, την πιο στυφή.

Ήταν αταίριαστος ο Δημήτρης Λάγιος. Ελεύθερος, απόκοσμος, αινιγματικός. Ένας ρομαντικός, μελαγχολημένος. Αθόρυβος, σχεδόν περιθωριακός. Όπως οι ποιητές που λιγοστεύουν, όπως οι αναχωρητές που πληθαίνουν. Συμφιλιωμένος με τον θάνατο, εχθρός με τον χρόνο, λέει η Πέγκυ. Έζησε γρήγορα, έφυγε νέος. Με τον τρόπο του...

Το μαρτυρούν αυτό τα έργα του, λίγα τον αριθμό όμως άξια λόγου, αλλά και η ασταμάτητη, καταλυτική συμβολή του, στην δημιουργία "νησίδων" πολιτισμού, μουσικής, λόγου, έρευνας και καταγραφής της παράδοσης - ιδιαίτερα της Επτανησιακής. Δεν χωρούν εύκολα όλα αυτά, σε τόσο λίγα χρόνια...

Γεννήθηκε στη Ζάκυνθο το '52. Οι πρώτες μουσικές σπουδές, η επαφή και στη συνέχεια έρευνα της Επτανησιακής παράδοσης του Διονυσίου Σολωμού, του Ανδρέα Κάλβου και του Ρήγα Φερραίου, είναι η πρωτογενής ύλη που τρέφει το νέο δημιουργό. Σε ηλικία 12-13 χρόνων γράφει τα πρώτα του τραγούδια, που ως σήμερα τραγουδιούνται στις ταβέρνες της Ζάκυνθος σαν ακώνυμα.

Το 1974, συγκροτεί και εκδίδει σε δίσκο το πρώτο του έργο, "Τα τραγούδια του Ρήγα", από τον "Θούριο" του Ρήγα Φερραίου. Στη συνέχεια αναχωρεί στην Αμερική για ειδικότερες μουσικές σπουδές.

Συνάντησή με τον Οδυσσέα Ελύτη, το 1980, κατά την διάρκεια συναυλίας του στη Ζάκυνθο και ακρόαση από τον ποιητή δύο τραγουδιών από τον "Ηλιο τον Ηλιάτορα".

Παρότρυνση από τον ποιητή για ολοκλήρωση της μελοποιείας - χωρίς υποχρέωση αποδοχής του, όπως τόνισε. Η υποβολή ολοκληρωμένου πια του έργου, αποσπά την συγκατάθεση μ' ένα λακωνικό μήνυμα: "Ο Οδυσσέας Ελύτης αποδέχεται την μελοποίηση". Ο δίσκος εκδίδεται Νοέμβριο του '82, με εξαιρετικές ερμηνείες των Γ. Νταλάρα, Ε. Βιτάλη, Ν. Δημητράτου.

Ακολουθούν, το "Εδώ που γεννηθήκαμε" σε στίχους Φώντα Λάδη, Μάρτιος του '83 (POLYGRAM), με τον Αντώνη Καλογιάννη και τον επόμενο μήνα ο "Αη-Λαός", σε στίχους Μιχ. Μουρμπούλη, με την Σωτηρία Μπέλλου (LYRA). Απομάκρυνση από την δισκογραφία των εταιρειών στη συνέχεια, αρνούμενος

να γράφει επί παραγγελία.

Μέχρι τον τελευταίο του δίσκο "Ερωτική πρόβα", ο Δ. Λάγιος δημιουργεί ή συμμετέχει στα παρακάτω:

* Κάλβειο Κέντρο Μουσικών Μελετών.

* Επιμελείται παραγωγής δίσκων της Επτανησιακής σχολής:

1. "Λαϊκά τραγούδια της Ζάκυνθος" μαζί με ένθετη μελέτη.
2. "Του Σολωμού και της Ζάκυνθος".
3. "Τραγούδια του Τζώρτζη Κωστή".

Ζακυνθινές σερενάδες με τους βαρύτονους Διον. Τρούσα και Κων. Παλιατσάρα.

4. Εκκλησιαστικά της Ζάκυνθος.

* Αναβίωση των "Ομιλιών", του Λαϊκού Θεάτρου της Ζακύνθου που μοιάζει με την "comedia del arte", μαζί με μελέτη πάνω στις "ομιλίες".

* Παραγωγή έργων Επτανησίων συνθετών σοβαρής μουσικής προσαρμοσμένα για μαντολίνο (CBS).

* Δημιουργεί τις "Γιορτές Τέχνης και Λόγου" στη Ζάκυνθο και μαζί το "Μουσικό ασκηταριό".

* Συμμετέχει με τον Αριστείδη Μόσχο στην δημιουργία "Λαϊκού Σχολείου Παραδοσιακής Μουσικής".

* Εκδίδει τα "Έργα για ορχήστρα νυχτών έγχορδων" με συμμετοχή της Μαρίζας Κωχ, σε συνεργασία του Δήμου Πάτρας και του Κάλβειου Κέντρου.

* Δημιουργεί το Μουσικό σχολείο Μυκόνου.

* Δημιουργεί το Μουσικό σχολείο Δήμου Αλίμου.

* Δημιουργεί το Μουσικό συγκρότημα "Ραψωδοί" της Κύπρου, για έργα κλασσικού ρεπερτορίου.

Τέλος, έχει ολοκληρώσει - και θα επιμεληθεί την έκδοση τους η σύζυγος του Πέγκυ - τα εξής έργα :

* "ΙΝΑ ΤΙ", πάνω στον λυρικό λόγο του Δαυΐδ.

* "Των αθανάτων", σε ποίηση απαργχοτισμένων παλληκαριών της Κύπρου.

* "Κάλβειος Ραψωδία", έργο για συμφωνική ορχήστρα και φωνή.

* "Ορατόριο για παιδιά".

* **"Η ερωτική πρόβα"** του Δημήτρη Λάγιου.

Ο έρωτας και ο θάνατος είναι οι δυο ενόπτητες όπου κινείται ο ποιητικός λόγος του Δ. Λάγιου. Ενόπτητες άλλοτε ομοούσιες ("...να μπαίνω μέσα σου και να πεθαίνω."), άλλοτε όχι ("...μην την πιστεύεις την αγάπη..."), που όμως συναντώνται ολοκληρώνοντας ένα κύκλο, όπου εντός του οι λέξεις αναδύονται αλαφιασμένες, σπαρακτικές.

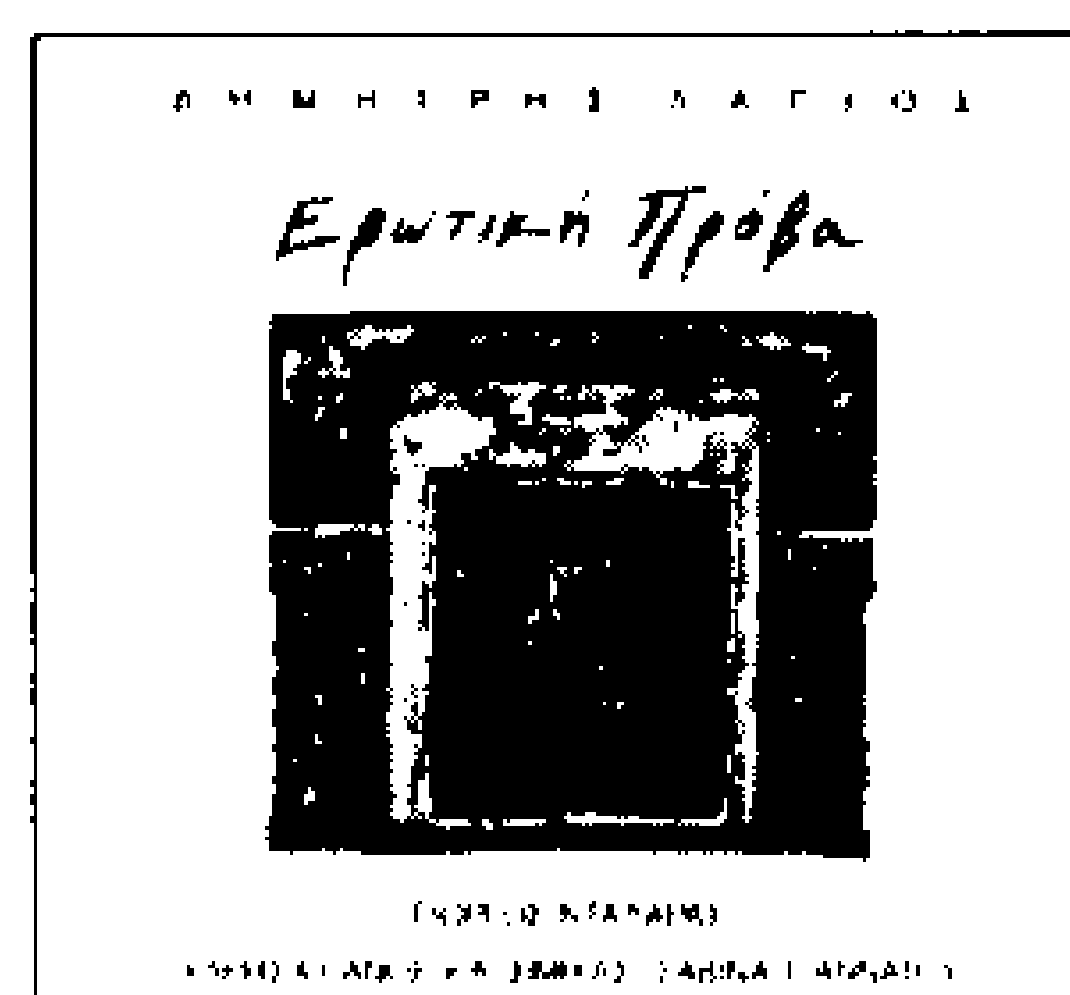
Η ατμόσφαιρα της ακρόασης, αλλού μελαγχολική απλώς, αλλού εφιαλτική, είναι για τον δημιουργό εκδήλωση αγάπης ακραία και ριψοκίνδυνη, παράφορη αγάπη για τη ζωή. Η μουσική του συνθέτη, αλλά και η ενορχήστρωση του Νίκου Κούρου, αποδίδουν με ακρίβεια και σκηνοθετική ικανότητα τον λόγο, "μετρούν" τις λέξεις μία μία, τις φωτίζουν και τις απογυμνώνουν στο μαδί φόντο.

Η "ερωτική πρόβα", είναι η πιο ολοκληρωμένη εργασία του Δημήτρη Λάγιου, την οποία δυστυχώς ο ίδιος δεν πρόλαβε.

Στις ερμηνείες, ο Γιώργος Νταλάρας δίνει την προσωπική του φόρτιση σε μια πρωτογενή - γι' αυτόν - ερμηνεία και πείθει απόλυτα. Πάνος και Χάρης Κατσιμίχας αποτυπώνονται αισθαντικά στο σώμα του έργου και η Σαβίνα Γιαννάτου απόλυτα ατμοσφαιρική, αποδίδει δυο τραγούδια, υπενθυμίζον-
τας την άρτια ερμηνεία της στον δίσκο της Α. Πλάτωνος σε ποίηση Κ. Καρυωτάκη.

Ο Κούρος, τέλος, διαγράφει με πιστότητα το ύφος και τις κατευθύνσεις του δημιουργού, χωρίς ουδέποτε να αυτονομείται ή να ναρκισσεύεται στις ενορχηστρώσεις.

Νίκος Παπαδάκης

ΜΠΟΕΜΙΣΣΑ

Το στέκι του κεφιού

ΡΕΜΠΕΤΙΚΑ

ΛΑΪΚΑ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ:

ΣΟΥΛΑ ΒΑΖΟΥΡΑ (τραγούδι)
ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΙΝΙΤΗΣ (τζουρά-τραγούδι)
ΘΑΝΑΣΗΣ ΣΥΡΟΣ (κιθάρα-τραγούδι)
ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΝΙΩΤΗΣ (μπουζούκι)
ΣΑΚΗΣ ΒΛΑΧΑΒΑΣ (μπαγλαμά-τραγούδι)
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ (κλαρίνο)
ΑΚΗΣ ΚΟΝΑΣ (ακορντεόν)
ΡΟΔΑΝΘΗ (τραγούδι)

**ΤΙΜΗ
ΠΟΤΟΥ
1000 δρχ**

**ΕΝΑΡΞΗ
10.30 μ.μ.**

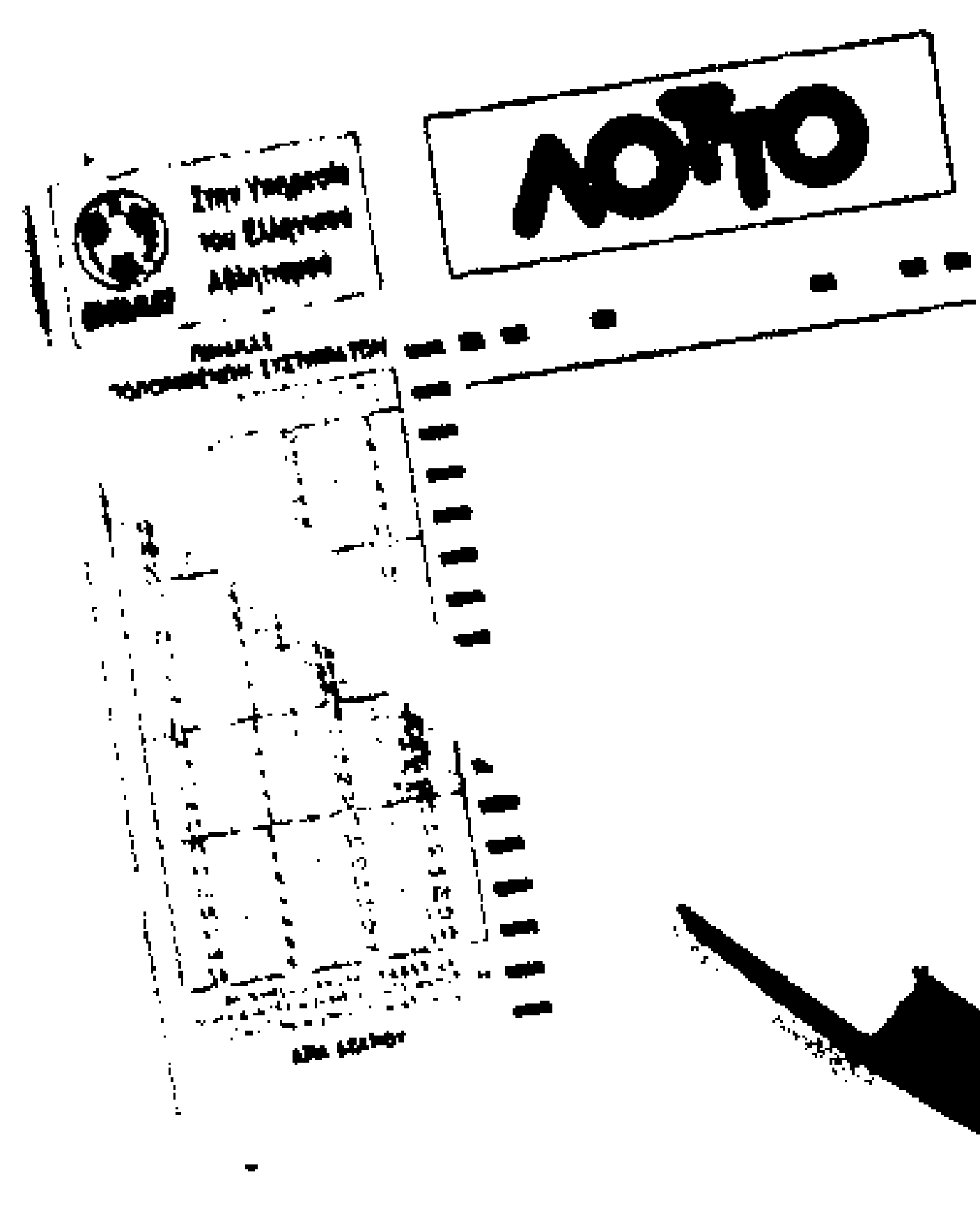
**ΔΕΥΤΕΡΑ
ΡΕΠΟ**

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Μιχάλης Καρακώστας

**ΣΟΛΩΜΟΥ 19 - ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3643.836**

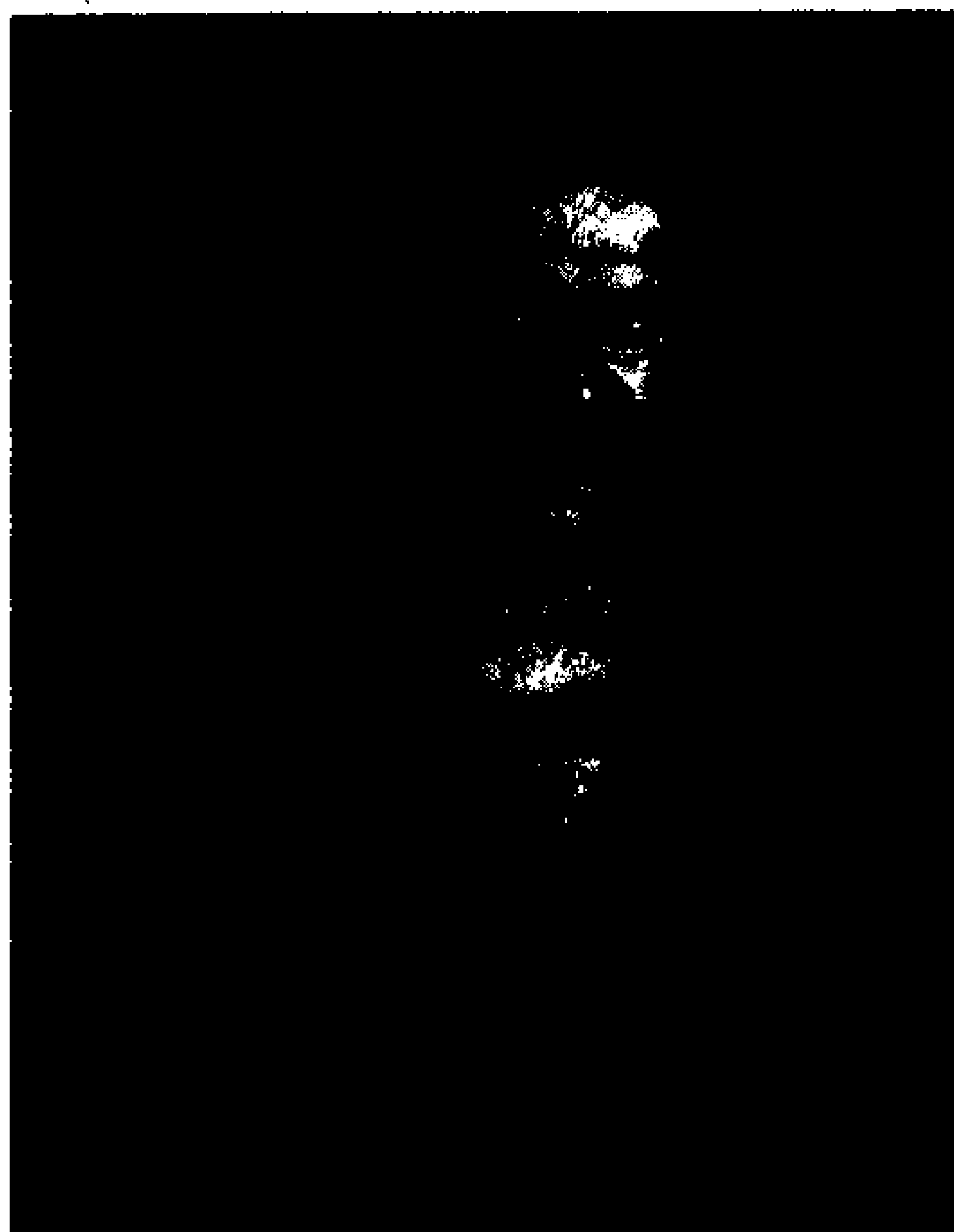
ΚΑΘΕ ΤΕΤΑΡΤΗ ΚΑΘΕ ΤΕΤΑΡΤΗ ΚΑΘΕ ΤΕΤΑΡΤΗ

**ΕΤΟΙΜΑΣΤΕΙΤΕ
ΚΙ ΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΕΡΔΗ
ΤΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ ΣΑΣ**

ΛΟΤΟ

ταξιμι

ΜΠΑΜΠΗΣ ΓΚΟΛΕΣ

ΤΙΜΗ ΠΟΤΟΥ : 1000

ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΛΕΙΣΤΑ

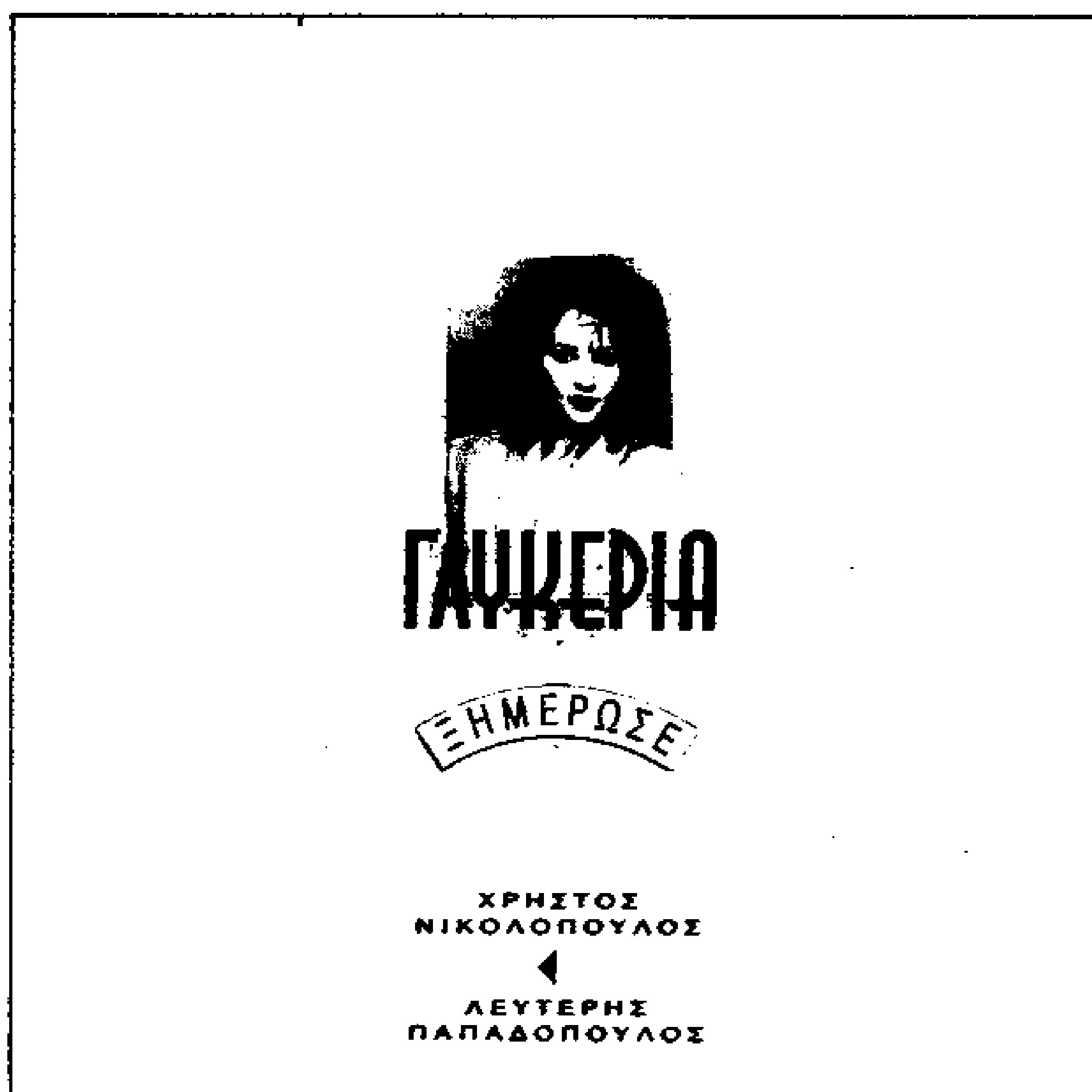
ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ & ΙΣΑΥΡΩΝ ΤΗΛ.: 3639919

ΓΛΥΚΕΡΙΑ

Ο ΔΙΣΚΟΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

ΕΗΜΕΡΩΣΕ

ΣΕ ΔΙΣΚΟΥΣ - ΚΑΣΕΤΕΣ - CD

wea